

SENTÈNCIA 06-02 DE 3 D'ABRIL DE 2002

Ponent : M.I. Sr. Yves PICOD

ANTECEDENTS DE FET

I.-RESULTANT: Que la Sentència del Tribunal de Corts de data 19 de juliol de 2001 condemna, a l'acusat Francesc Xavier E.R. "com autor responsable d'un delict major de lesions per imprudència de l'article 197 del Codi Penal, a la pena d'AMONESTACIÓ PRIVADA, multa de CENT MIL (100.000) PESSETES (601,01 EUROS) i pagament de les despeses processals causades. En concepte de responsabilitat civil, condemna solidàriament a l'acusat i a "Financera d'Assegurances" a abonar a Elvira R.R. la quantitat de VUIT MILIONS CENT VINT-I-SIS MIL DUES-CENTES SEIXANTA-CINC (8.126.265) PESSETES (48.839,84 EUROS) i CENT NORANTA-VUIT MIL (198.000) FRANCS FRANCESOS (30.184,91 EUROS); desestimant les demés reclamacions."

II.-RESULTANT: Que Pablo S.V. i Elvira R.R. formulen recurs d'apel·lació contra l'esmentada sentència per dos aspectes concrets de la indemnització.

1) Per la ITT, no està d'acord amb la quantitat atorgada pel Tribunal de Corts (52.000.- ptes. + 198.000.- FF) i reclama li sigui fixada la suma de 9.625.000.- ptes. (a raó de 6 mesos X 7.500.- FF mensuals, més 40 mesos a raó de 8.500.- FF mensuals).

2) Pel que respecta el concepte de despeses derivades del seguiment de tractaments, visites mèdiques, visites, despeses, desplaçaments demana (en lloc de la quantitat atorgada pel Tribunal de Corts de 2.574.625.- ptes.) la suma de 2.871.137.- pessetes, fins el 2 d'octubre de 2000, import que té caràcter provisional degut a les despeses a que s'hagi de fer front a partir d'aquella data, i que haurà de veure's majorat amb l'interès legal.

S'oposa al recurs formulat pel contrari.

III.-RESULTANT: Que per la seva part la companyia FINANCERA D'ASSEGURANCES, SA i REGAL INSURANCE, també formula recurs contra l'esmentada sentència i sol·licita:

1) Que es fixi el concepte de ITT sobre la base de 209 dies de baixa a raó de la meitat del salari mínim andorrà.

2) Que es fixi en concepte de IPP la suma de 1.500.000.- ptes.

3) Que es fixi en 250.000.- ptes. la indemnització pel perjudici de lleure.

4) Que es fixi el quantum doloris en 700.000.- ptes.

Sol·licitant finalment que en qualsevol cas s'esmeni l'error que ha portat al Tribunal de Corts a augmentar en 6 mesos el període de consolidació fixat en els dictàmens mèdics pericials. S'oposa al recurs formulat pel contrari.

IV.-RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal deixa al criteri de la Sala Penal l'apreciació de la responsabilitat civil.

V.-RESULTANT: Que la defensa de Francesc Xavier E.R., compareix als efectes oportuns.

FONAMENTS DE DRET

I.-CONSIDERANT: Que per fixar el període d'incapacitat temporal de treball el Tribunal de Corts ha pres en consideració el darrer dels informes mèdics elaborats pel metge forense segons el qual el període de baixa és perllongà durant dinou mesos compresos entre el mes de gener de l'any 1996 i el mes d'agost de l'any 1998.

L'advocat defensor d'Elvira R.R. sosté que aquest període no s'ajusta a la realitat, donat que amb posterioritat a aquesta data del mes d'agost de l'any 1998 no ha pogut desenvolupar cap mena de tasca remunerada. Subratlla que uns informes mèdics fan esment de circumstàncies rellevants com són l'obligació de la perjudicada de caminar amb crosses. Afegeix que el Ministeri Fiscal parla en el seu escrit de qualificació provisional de seqüeles funcionals confirmades.

Al contrari, la companyia d'assegurances sosté que el període d'ITT és excessiu, havent-se fonamentat el Tribunal de Corts en una relació de causalitat inexistente entre l'accident i diverses patologies sofertes.

Però aquest últim argument en resulta únicament de l'informe mèdic aportat per la companyia d'assegurances. No correspon al conjunt dels altres informes i sobretot al contingut de l'informe mèdic forense final. Es desprèn d'aquests informes que el nexa causal és cert i no resulta dels autes que la víctima va patir cap altre accident ni cap nova lesió a la zona corporal afectada.

Per altra part, la defensa d'Elvira R.R. sembla fer una confusió entre l'ITT i l'IPP.

Cal recordar que la incapacitat permanent correspon a la reducció del potencial físic, psicosensoorial o intel·lectual d'una víctima per la qual l'estat està

consolidat és a dir no susceptible de ser millorat de manera ràpida i apreciable. La fixació de la data de consolidació resulta de tres criteris: 1) el caràcter crònic de les molèsties i l'absència de possibilitat d'evolució 2) el fi de la teràpia 3) l'aptitud del perjudicat a exercitar una activitat professional, malgrat sigui reduïda, (la data de consolidació correspon habitualment al moment que el perjudicat va tornar a treballar però no forçosament).

En aquest sentit, l'informe pericial efectuat pel Dr. Verdaguer en data 23 de juny de 2000 indica que "la patologia actual forma part de les seqüeles funcionals avaluades en el seu moment en l'informe final", seqüeles funcionals que donen lloc a la qualificació d'incapacitat permanent parcial.

II.-CONSIDERANT: Que per avaluar la indemnització de l'ITT el Tribunal va prendre en consideració la meitat del salari mínim andorrà vigent al mes de febrer del 1996 es a dir 52.000 ptes. i pels altres mesos la promesa de salari resultant de l'oferta de treball de l'empresa "Mably Confection" (7.500 francs durant 6 mesos i 8.500 francs durant 18 mesos).

Aquesta oferta de treball no és pot qualificar de simple expectativa laboral com ho sosté la companyia d'assegurances, tractant-se d'una oferta ferma i incondicionada. En efecte, segons el certificat aportat, l'empresa afirma que la Sra. Elvira R.R. fou seleccionada per a la seva incorporació a l'empresa després de superar unes proves realitzades al setembre de 1995 i que s'havia d'incorporar a la dita empresa el 1r de març de 1996 amb un salari de 7.500 FF mensuals durant els sis primers mesos i de 8.500 FF mensuals a continuació.

El Tribunal de Corts ha fet un error material en el càlcul de l'ITT. En efecte, després d'afirmar que l'ITT era de 19 mesos, va calcular-la a partir d'una base de 25 mesos.

També va fixar la indemnització de febrer de 1996 a partir de la meitat del salari mínim andorrà vigent en aquella data. Tractant-se d'una persona de 28 anys, la referència havia d'aproximar-se al salari mínim. En conseqüència la fixació correcta de la indemnització pel concepte d'ITT és la següent:

- període del 23 de gener de 1996 al 1r de maig de 1996, 130.000.- pts (781,32 Euros).

- període posterior:

 - 6 mesos a raó de 7.500.-FF = 45.000.-FF.

 - 12 mesos a raó de 8.500.-FF = 102.000.-FF,

 - és a dir un total de 147.000.-FF (22.411,95 Euros).

III.-CONSIDERANT: Que el Tribunal de Corts ha fixat la incapacitat permanent parcial en la quantitat de 3.000.000 ptes. (18.030,36 Euros) a raó de 250.000 Ptes. (1.502,69 Euros) el punt.

Per fixar aquesta quantitat, ha pres en consideració el grau d'IPP o sigui 12% amb una incidència laboral moderada 3/7 i l'edat de 28 anys de la perjudicada.

L'avaluació és generosa situant-se als límits superiors de les indemnitzacions habituals però sense infringir el principi de proporcionalitat i sense provocar un enriquiment no fonamentat per part de la perjudicada.

IV.-CONSIDERANT: Que el perjudici de lleure es desprèn de la disminució dels plaers de la vida, causada per la dificultat o la impossibilitat de practicar activitats normals de lleure. Elvira R.R. ha justificat la practica d'esquí alpi i d'escalada, i la impossibilitat d'aquesta pràctica en el futur. Compte tingut de la seva edat, la quantitat atorgada no es manifestament excessiva i mereix confirmació.

V.-CONSIDERANT: Que per fixar el pretium doloris el Tribunal de Corts ha pres en consideració l'avaluació dels perits (4/7), el dolor físic.

No obstant l'avaluació de 1.500.000 Ptes. és molt superior al nivell mitjà d'indemnitzacions d'un perjudici similar, malgrat les nombroses patologies sofertes per la víctima. Aquest perjudici no podia superar raonablement la quantitat de 1.200.000 ptes. (7.212,15 Euros).

VI.-CONSIDERANT: Que les diverses reclamacions relatives al perjudici material (farmacèutiques, mèdiques, clíniques, terapèutiques i altres despeses de transport o d'hotel) rebutjades pel Tribunal de Corts tenen una força probatòria insuficient: absència de justificació o de nexa causal amb l'accident. Per això la companyia d'assegurances ha discutit punt per punt aquestes demandes insuficientment acreditades.

Per exemple, els viatges a Madrid o Mallorca, el viatge en avió de Pablo S.V. no tenen una relació de causalitat directa acreditada amb les lesions sofertes per la perjudicada. Aquesta relació és possible però no certa.

No obstant, les despeses de data 23 de setembre de l'any 1999 a 24 de setembre de 1999 relacionades amb unes despeses de transport ocasionades per una visita al Dr. BONELL estan acreditades per la factura aportada (total de 17.690 Ptes).

De la mateixa manera, es pot considerar com justificada la factura d'articles de gimnàstica malgrat la seva imprecisió (3.180 Ptes).

VII.-CONSIDERANT: Finalment que no es pot indemnitzar les conseqüències econòmiques relacionades amb l'ajornament del casament de la perjudicada en l'absència de demostració de que la data de celebració estava convinguda amb anterioritat a l'accident.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Estimar parcialment els recursos d'apel·lació interposats per Elvira R.R. i per la Companyia Financera d'Assegurances, S.A.

2.- Modificar la quantitat atorgada per la ITT, quedant fixada en 130.000.- pts (781,32), més 147.000.-FF (22.411,95 Euros); Pel que fa el perjudici material, acordem una indemnització suplementària de 17.690.- ptes (106,32 Euros) més 3.180.- ptes (19,11 Euros) fent un total de 125,43 Euros. I pel que respecta el perjudici moral es redueix a la suma de 1.200.000.- pts (7.212,15 Euros).

3.- Declarar d'ofici les despeses processals causades pel recurs.

4.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.